

Utvandrerne

Egnethet i skolen

Medietilsynet sier: «Filmen inneholder scener med sterke følelsesutbrudd, skildringer av barn som dør og mennesker i farefulle situasjoner. Filmen får derfor aldersgrense 12 år».

Filmens tematikk vil kunne dekke kompetansemål i læreplanene for samfunnsfag, historie, naturfag, geografi, KRLE, engelsk og norsk. I tillegg vil de tre tverrfaglige temaene i Kunnskapsløftet demokrati og medborgerskap, folkehelse og livsmestring og bærekraftig utvikling være relevante å jobbe utfra når det jobbes med Utvandrerne.

Les mer om de [tre tverrfaglige temaene](#).

Finn [læreplaner](#).

Oppgavesamling

Oppgavene under kommer ikke i en bestemt rekkefølge. Disse kan ulike faglærere og elever selv velge blant for å rette fagutbyttet dit man ønsker. Merk: Det er ikke tenkt at det skal jobbes med samtlige oppgaver.

Hver enkelt lærer må også vurdere (og eventuelt korrigere) vanskelighetsnivået/formuleringene til de ulike oppgaver. Velg også selv om besvarelsene skal skje skriftlig eller muntlig, og hvorvidt elevene skal jobbe individuelt eller i grupper. Mange av oppgavene passer godt til klassediskusjon. Langt fra alle spørsmål vil ha klare fasitsvar.

En del av oppgavene vil ikke kunne besvares ved å kun se filmen, det kan derfor være hensiktsmessig å gi elevene tilgang til internett og PC/nettbrett og oppslagsverk.

Noen av spørsmålene/oppgavene henspiller på mindre fremtredende – men viktige – elementer i handlingen. Det bør derfor ikke være for stor avstand i tid mellom forarbeid, visning og etterarbeid. Vær også

Filmstudieark

Forfatter: Jannicke Eriksen

Klassetrinn: [8. - 9. trinn, 10. trinn, Videregående]

Fag: Samfunnsfag , Norsk , KRLE-faget , Historie , Naturfag , Engelsk , Geografi

Tema: Familie, kjærlighet, Tilhørighet, Vennskap, Fattigdom, Død, Sult, Sorg, Religion, Reise, Oppvekst, Individ/gruppe, Fremtidshåp og drømmer, Skandinavisk

Fakta

Originaltittel: Utvandrama

Regi: Erik Poppe

Roller: Gustaf Skarsgård, Lisa Carlehed, Tove Lo, Sofia Helin

Manus: Siv Rajendram Eliassen, Anna Bache-Wiig

Genre: Drama

Nasjonalitet: Norge / Sverige

Språk: svensk

Produsent: Fredrik Wikström Nicastro

Produksjonsselskap: SF Studios

Lengde: 2 t. 27 min.

Distribusjon: SF Norge

Produksjonsår: 2021

Aldersgrense: 12 år

Filmplakat:

oppmerksom på at enkelte oppgaver vil røpe elementer fra filmens slutt. Disse kan man, for filmopplevelsens skyld, tilbakeholde til etter at visningen er over.

A: FØR DU SER FILMEN

1. Sett dere inn i hva slags film dere skal se. Hva tror dere filmen handler om? Se gjerne traileren og diskuter.
2. Definer disse begrepene: immigrasjon, emigrasjon, utvandre, religion, vennskap, the land of opportunity
3. Filmens handling er lagt først til Sverige og så til Amerika. Hva vet du om disse landene?
4. Hva vet du om utvandring fra før? Gjør gjerne en brainstorming i plenum før dere ser filmen.
5. Gå hjem og spør om noen i familien har bodd i / utvandret til Amerika?

Finnes det noen bilder av, brev eller gjenstander fra denne/disse personen(e)?
Er det noen i familien som vet og kan fortelle mer om denne/disse personen(e)?
Vis funnene til resten av klassen.

B: KARAKTERENE

1. Beskriv Kristina – hva er hennes sterke og svake sider?
2. Hvordan utvikler Kristina seg gjennom filmen, synes du?
3. Hvordan er Karl Oskar ulik Kristina?
4. Beskriv Karl Oskar – hva er hans sterke og svake sider?
5. Beskriv Ulrika – hva er hennes sterke og svake sider?
6. Hvordan er forholdet mellom Ulrika og Kristina, og hvordan utvikler det seg i takt med filmens handling?
7. Hvorfor tror du Ulrika blir så viktig for Kristina?
8. Har du noen gang hatt en venn som er veldig ulik deg selv? Hvilke kvaliteter setter du pris på i denne vennen?
9. Hvordan vil du karakterisere Petrus og Judit?
10. Hvilken rolle spiller barna i denne filmen, synes du? Er de viktige for filmens handling?
11. Er det andre karakterer i denne filmen som gjorde inntrykk på deg? Snakk sammen i klassen eller gruppa.

C: HISTORIE

1. Immigrasjonen til Amerika foregikk i såkalte waves eller bølger. Forklar ulikhetene i the first, second, third and fourth wave. Hvilke land immigrerte til Amerika i hvilken bølge? God informasjon kan du finne her: waves of immigration (NDLA)

2. Hvor lang tid tok typisk en slik tur fra Sverige og Norge til Amerika? Hvordan foregikk reisen? Sammenlign med hvordan man kan foreta den samme reisen i dag.
3. Hva var farene ved en slik reise, tror du? Gi eksempler.
4. Når fikk Amerika navnet USA?
5. Hva er grunnen til at det er flere områder i store amerikanske byer i dag som bærer navn som Chinatown, Little Italy, Koreatown, etc.?
6. Hvor bor det flest etterkommere av nordmenn og svensker i USA i dag?

D: TILHØRIGHET/HJEM

1. Hva er et hjem for deg? Snakk med gruppa di og begrunn svarene dine.
2. Hva er hjem for Kristina, tror du? Hvorfor bruker hun så lang tid på å trives i Amerika?
3. Har du noen gang opplevd å bli dratt mellom to personer eller to synspunkt? Hvordan opplevdes det?
4. Kristina spør i filmen: «Kan én persons frihet fange en annen?» Hva tror du hun mener med dette spørsmålet?
5. Hvordan tilpasser Karl Oskar seg livet i Amerika? Hva er forskjellen fra hvordan Kristina tilpasser seg?
6. Hva er likt som i Sverige, og hva er forskjellig? Gi eksempler fra filmen.
7. Hvordan kan vi i filmen si at Amerika er bra for noen og verre for andre?
8. Hvordan hadde du følt det om du måtte forlate hjemmet ditt og familie og venner for å reise til et nytt sted?
9. Er det forskjell på typer flyktninger? Gi eksempler.
10. Hva symboliserer epletreet Kristina får med seg av faren sin i Sverige?
11. Hva mener Kristina med at man ikke bare kan plante noe om og om igjen, at røttene ikke tåler det? Sikter hun konkret til epletreet sitt her, eller mener hun egentlig noe annet? Begrunn svarene dine.
12. Hvordan reagerer Karl Oskar på Judit og pastor Petrus' levemåte? Og hvorfor ønsker Judit å videreføre tilværelsen slik den var i Sverige til tross for at de nå bor i et annet land med mange flere muligheter? Begrunn svarene dine.
13. Når skjer den største endringen hos Kristina? Hun har strevd med å tilpasse seg livet i Amerika. Hva er det som skjer som gjør at hun endelig faller litt mer på plass?

E: FREMTIDSHÅP OG DRØMMER

1. Hva var det som gjorde at Karl Oskar først ønsket å dra til Amerika? Hvilken hendelse gjorde at Kristina endelig sa ja til å bli med?
2. Hvilket inntrykk fikk du av stedet der familien bor i Sverige? Hvordan tror du det ville være å bo på denne måten?
3. Gi eksempler på ulike barn og unges oppvekstkår som gjør det vanskelig for dem å kunne gå på skole, eller dem som lever i stor fattigdom. Gi gjerne eksempler du kjenner til fra andre land.
4. Hvorfor er det så stor fattigdom i enkelte deler av verden sammenlignet med andre, tror du?

5. Snakk sammen i grupper om hvem som påvirker deg. Søsken, venner, foreldre, lærere? Hvem preger deg – hvor mye – og på hvilke måter?
6. Hvor mye mener du foreldre har å si for hvordan barns oppvekst er? Gi eksempler.
7. Hvilke muligheter gir Karl Oskar og Kristina barna sine som de ellers ikke kunne fått i Sverige? Gi eksempler.
8. Hvilke fremtidsdrømmer har du og dine medelever og venner? Snakk sammen to og to. Hvilke fremtidsmål er lett å oppnå – og hvilke er vanskelige?
9. Hvilke muligheter har vi som bor i Norge? Har vi noen utfordringer her også? Kom med eksempler.
10. Hvilke ting i livet ditt er viktigst for deg? Gi eksempler og begrunn hvorfor.
11. Er det viktig for mennesker å drømme om ting, selv om det ikke er sikkert at drømmene noen gang kommer til å skje? Begrunn svarene dine.
12. . I hvor stor grad mener du man kan forme og bestemme sin egen framtid og skjebne? Snakk med de andre i gruppa di.

F: DIVERSE

1. Tegn en Maslows behovspyramide. Hvilke faktorer mener du er de viktigste for å ha et godt liv? Tror du Kristina og Karl Oskar ville vært enige med deg?
2. Hva er forskjellene på absolutt og relativ fattigdom?
3. Hvordan blir livet i Amerika for Karl Oskar, Kristina og barna? Hvilke store hendelser skjer som preger livene deres?
4. Synes du livet de får i Amerika virker bedre enn livet de hadde i Sverige? Var emigrasjonen fra Sverige vellykket? Begrunn svarene dine.
5. Hvordan vil du beskrive Karl Oskar, Kristina og barna som en familie? Hvilket uttrykk bruker de voksne ofte i forhold til hverandre?
6. Denne filmen tar opp vanskelige temaer som død og sorg. Har du opplevd å miste noen du var glad i? Hvordan hadde du det da?
7. Har du noen gang savnet noen? Hvordan oppleves den følelsen for deg?
8. Mennesker takler sorg på ulike måter. Hvordan ser vi dette i filmen? Hva liker du å gjøre når du er lei deg?

G: KREATIVE OPPGAVER

1. Bruk Gapminder eller et annet nettbasert verktøy der du ser befolkningsveksten i USA fra 1600-tallet og fram til i dag. Hva har endret seg, og hvorfor, tror du?
2. Ta for deg en av waves'ene eller bølgene i utvandringen til Amerika og presenter den for de andre i gruppa. Her kan du ta med grafer, illustrasjoner, kart, bilder etc.
3. Gå sammen i grupper og lag et rollespill hvor dere gjenskaper en scene dere har valgt. Lag to versjoner: En versjon hvor det som sies er så likt som mulig det dere husker fra filmen og en versjon hvor dere bytter ut replikkene med andre ting dere synes han eller hun heller burde ha sagt i den scenen. Eksempler på passende scener kan være når Karl Oskar sier til Kristina at han vil reise til Amerika, scenen der Kristina sier ha det til familien sin, en av scenene mellom Kristina og Ulrika, scenen der Karl Oskar diskuterer med Petrus og Judit om hvorvidt man ikke kan gjøre ting på en ny måte fordi man nå er i Amerika.
4. Tegn eller mal et bilde med et av de følgende temaene: Sorg, glede, familie, venner, eller du kan lage et motiv fra filmen.
5. Bruk kilder og finn ut hva som skjedde med urbefolkningen i Amerika før, under og etter emigrasjonen. Hva er situasjonen for dem i dag? Hvorfor tror du det er slik? Hva kunne vært gjort annerledes, mener du?

H: GENERELLE FILMSTUDIESPØRSMÅL

1. Hvor bra synes du filmen var?
2. Synes du denne filmen passer bra til din aldergruppe? Begrunn svaret ditt.
3. Er dette en film du selv ville valgt å se på kino? Hvorfor/hvorfor ikke?
4. Hvilke følelser sitter du igjen med etter å ha sett filmen?

5. Synes du det er viktig at denne historien blir fortalt? Hvorfor/hvorfor ikke?
6. Hva mener du om skuespillerne? Gjorde de troverdige roller? Begrunn svarene dine.
7. Velg deg ut en karakter du likte godt / mislikte og beskriv vedkommende. Hvorfor valgte du nettopp denne rollen?
8. Skriv en filmanalyse av Utvandrerne der du får klart fram dine egne meninger om filmen og begrunner disse.

Norsk Filminstitutt

Adresse Oslo: Dronningens gate 16 0152 Oslo, +47 22 47 45 00

Adresse Bergen: Media City Bergen, Lars Hilles gate 30, 5008 Bergen